

LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA

VISC Centralizēto valodu eksāmenu mutvārdu daļas ieraksts

VISPĀRĪGA TEHNISKA INFORMĀCIJA (KOPSAVILKUMS)

- 1. Programmatūra paredzēta lietošanai *Microsoft Windows (Windows 7 un jaunākas)* vidēs**
- 2. Attiecīgajā darbstacijā ir jābūt instalētam vismaz *Microsoft .NET 4.0***
- 3. *Microsoft .NET 4.0* un jaunākas versijas ir lejupielādējamas Microsoft mājas lapā bez maksas.**
- 4. Programmatūras instalācijas datne instalē to attiecīgā lietotāja *My Documents* vai *Documents* mapē**
  - instalācijas laikā ir iespējams izvēlēties arī citu instalācijas mērķa mapi
  - atinstalēšana (*Uninstall*) šai programmatūrai nav nepieciešama
  - programmatūras jau instalēto mapi var brīvi pārvietot uz citiem datoriem vai citām mapēm
- 5. Programmatūra ir lietojama gan galddatoros, gan klēpj datoros**
  - minimālās darbstacijas prasības ir 1 GB RAM, skaņas atbalsts un mikrofons
  - ierakstu ietilpības apjoms atkarīgs no ierakstu daudzumu (1min=1MB)
  - minimālā ekrāna izšķirtspēja – 1024x768 punkti
  - nav nepieciešams instalēt kādu papildus skaņas programmatūru
- 6. Katram skolēnam pēc ieraksta veidojas savs skaņas fails (mape „Ieraksti” → attiecīgais priekšmets)**
  - katras ierakstītās skaņas datnes nosaukums veidojas no skolas koda un skolēna koda (piemēram, XXXXXXXX-XXXX)
  - veicot atkārtotu šī paša skolēna ierakstu, jaunā ieraksta nosaukums tiek papildināts ar indeksa skaitli (piemēram, XXXXXXXX-XXXX(1))
  - ierakstīto skolēnu saraksts veidojas datnē „Saraksts” (mape „Ieraksti” → attiecīgais priekšmets)
- 7. Uz VISC tiks sūtīta attiecīgo priekšmetu mapes, kas atrodas mapē „Ieraksti”**
  - atkarībā Jūsu skolas ierakstu apjoma, varēs izvēlēties datnes ierakstīt CD vai DVD formāta diskos
  - ja ieraksti notiek vairākās telpās, dienas beigās visas priekšmetu mapes no visām darbstacijām tiks sakomplektētas vienā datu nesējā, lai nosūtītu VISC
  - katra priekšmeta sarakstus būs nepieciešams izdrukāt no programmas un pievienot sūtījumam
  - ja ieraksti notiek vairākās telpās, dienas beigās būs nepieciešams izdrukāt visu telpu sarakstus un pievienot sūtījumam
- 8. Elektroenerģijas padeves pārtraukumu gadījumā vai kādas datortehnikas darbības pārtraukumu gadījumā, darbstacijā mapē Ieraksti saglabāsies ierakstītās datnes. Līdz ko tehniskās problēmas ir novērstas, ieraksta procedūra turpinās. Tiek uzsākts jauns ieraksts un skolēns turpina dialogu, bet par šo faktu tiek sastādīts akts, kas arī tiks nosūtīts VISC.**

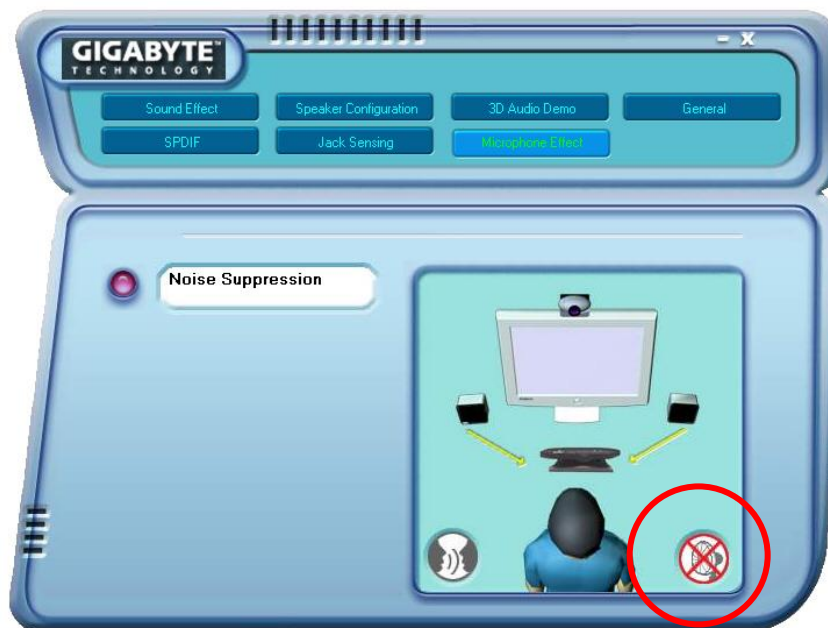
PAPILDUS INFORMĀCIJA

Nosūtīšanai VISC 1 CD diskā varēs ierakstīt apmēram 40 skolēnu datnes, pieņemot, ka katrs ir runājis 15 min.

1 DVD diskā nosūtīšanai varēs ierakstīt apmēram 300 skolēnu datnes, pieņemot, ka katrs ir runājis 15 min. Šāda diska ierakstīšanai dienas eksāmena beigās būs nepieciešamas aptuveni 8 minūtes.

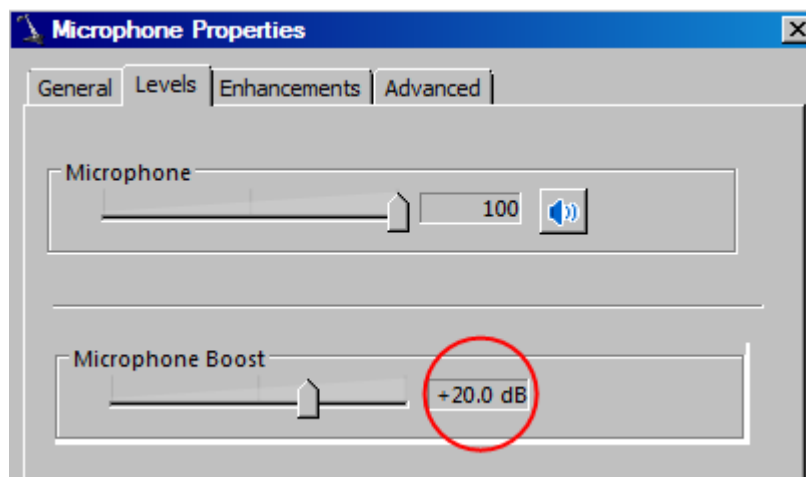
1. DARBSTACIJAS SAGATAVOŠANA EKSĀMENAM

- 1.1. Programmatūras un darbstaciju sagatavošanai darbam, kā arī gatavību sniegt informatīvu atbalstu uz vietas, ir jālūdz palīdzība attiecīgās izglītības iestādes IKT speciālistam.
- 1.2. Šīs programmatūras izmantošanai var lietot galddatorus, kuriem ir jāpievieno ārējais mikrofons un nelielas akustikas (skaļruņi). Ierakstam var izmantot arī klēpj datorus, kuriem mikrofons un skaļruņi ir iebūvēti (par to ir jāpārlicinās iepriekš).
- 1.3. Lai nodrošinātu ļoti labu ieraksta skaņas kvalitāti **vēlams izvēlēties tādās darbstacijas**, kam ir pieejami datora ražotāja papildus skaņas iestatījumi, kuros var izslēgt skaņas fonējumu (1. att.).

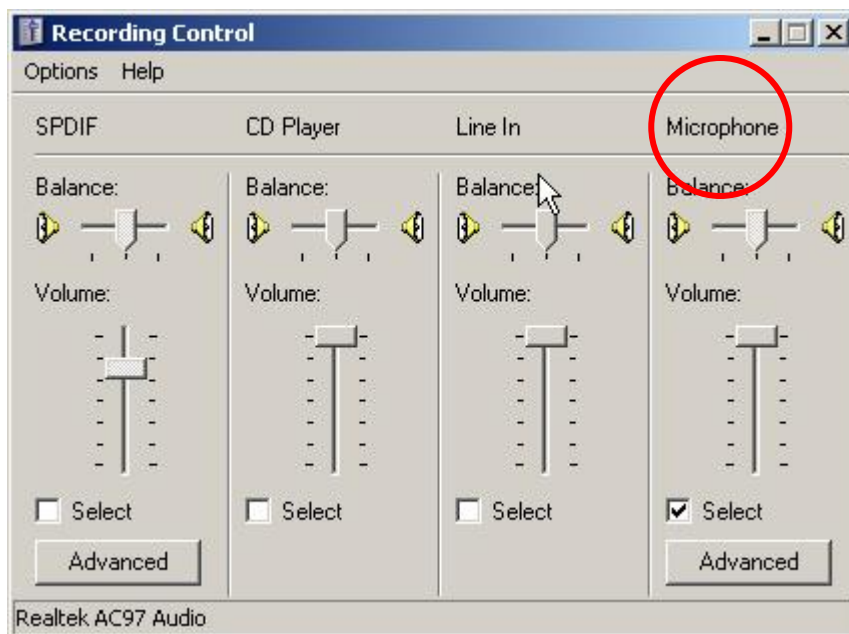
1.att. Fona trokšņu izslēgšana operētājsistēmas iestatījumos (piemērs)

- 1.4. Vēršam uzmanību, ka *Windows* vidēs, mikroфона atribūtos tiek piedāvāta iespēja palielināt mikroфона jutības līmeni, tādā veidā krietni paaugstinot ieraksta skaļuma līmeni (2.att).

2.att. Mikroфона jutības līmeņa regulācija (ļoti vēlama)

1.5. Noteikti ir jānodrošina, lai attiecīgās darbstacijas mikrofona skaļuma līmenis ir noregulēts līdz maksimālajai atzīmei (3.att.).

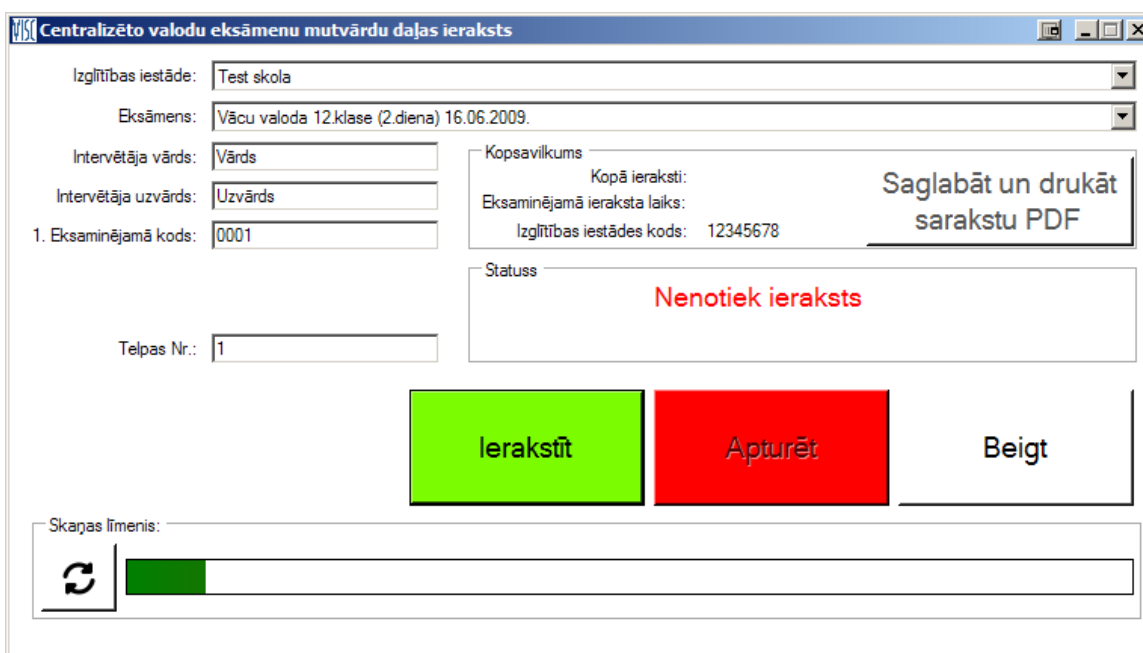
3.att. Mikrofona ieraksta skaļuma līmeņa regulācija, piem., Windows XP vidē

1.6. Kādu laiku pirms attiecīgā eksāmena noteikti jāpārlicinās vai programmatūra strādā un ieraksts tiek sekmīgi veikts.

1.7. Izglītojamajam un intervētājam nav nepieciešams īpaši tuvu un skaļi runāt mikrofonā. Gan klēpj datoros iebūvēto, gan ārējo mikrofonu jūtībā un ļoti apmierinoša.

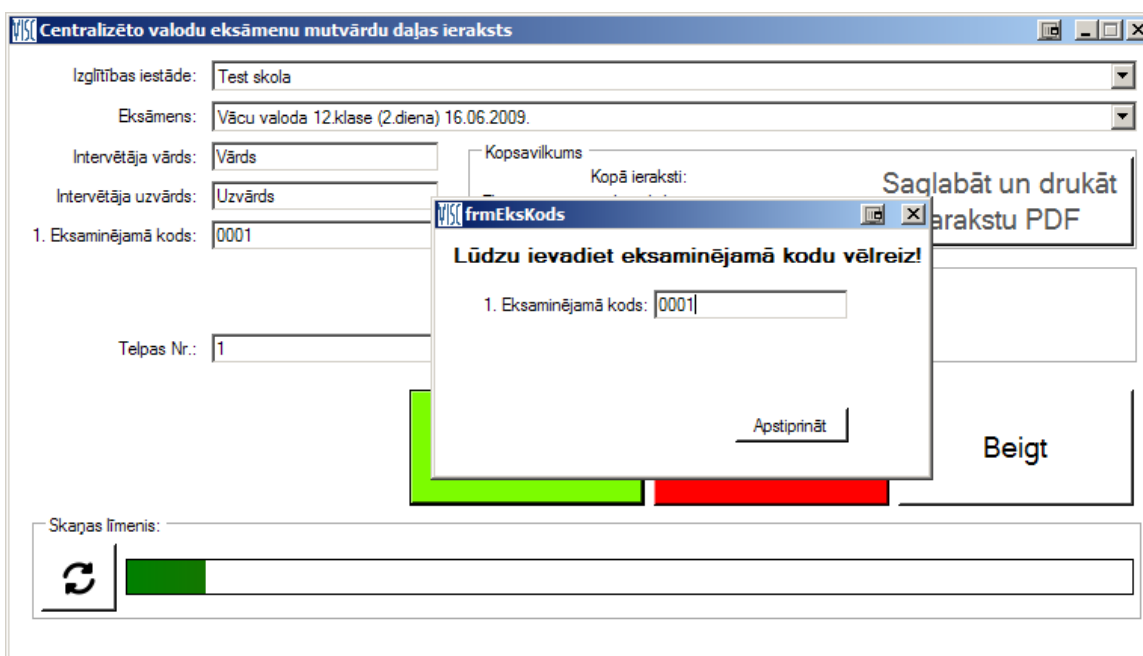
2. PROGRAMMATŪRAS IZMANTOŠANA

2.1. Saskarnē nepieciešams precīzi izvēlēties konkrēto eksāmenu ar attiecīgo dienu (4.att.). Informāciju, kas parādās zonā *Kopsavilkums* nav nedz nepieciešams, nedz arī iespējams mainīt.

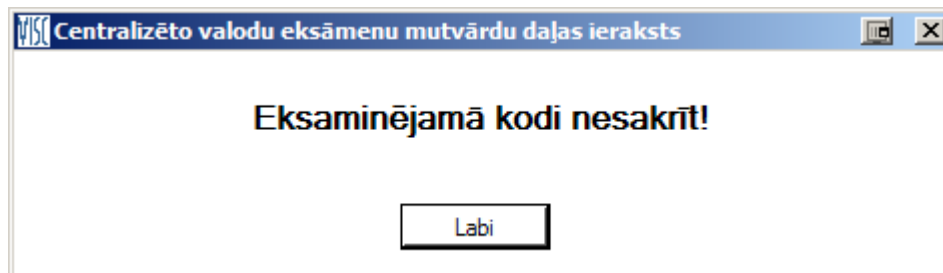
4.att. Centralizēto valodu eksāmenu mutvārdu daļas ieraksta programmatūra

- 2.2. Intervētājs būs cilvēks, kas eksāmenā sarunāsies ar izglītojamajiem. Vērtētāja (kurš aizpilda vērtēšanas protokolu) vārdu un uzvārdu nav nepieciešams atspoguļot, jo vērtēšanas protokolā viņa dati jau tiek ievadīti ar roku.
- 2.3. No piedāvātā saraksta jāizvēlas attiecīgā izglītojamā izglītības iestāde. Iestādes ir sakārtotas alfabētiski. Nospiežot kādu burta taustiņu uz tastatūras, iespējams ātrāk pārvietoties uz pirmo vajadzīgo burtu.
- 2.4. Izglītības iestāžu VISC kodi katrai iestādei parādās automātiski.
- 2.5. Katram izglītojamajam VISC iestādes ietvaros piešķir unikālu 4 ciparu kodu, kurš tiek izmantots jebkurā eksāmenā, kuru attiecīgais izglītojamais kārtos.
- 2.6. Pirms ieraksta uzsākšanas programmatūra lūgs ievadīt attiecīgo izglītojamā kodu vēlreiz (5.att.). Šāds risinājums ir izveidots, lai pārliecinātos, ka tik tiešām šis ir tas kods (skolēns), kuru vēlamies eksaminēt.

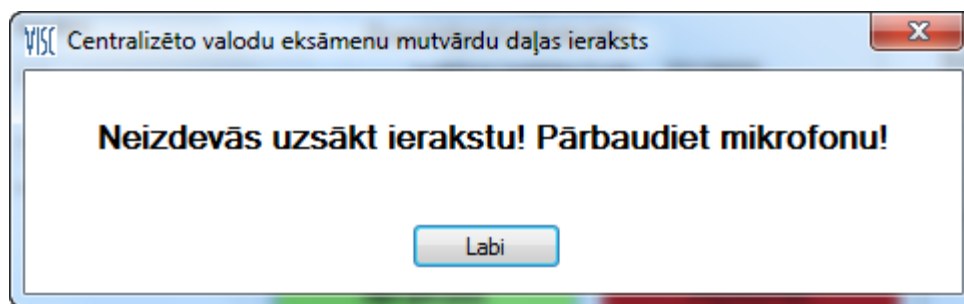
5.att. Eksaminējamā koda otrreizējs pieprasījums pirms ieraksta

- 2.7. Ja otro reizi ievadītais kods nesakrīt ar pirmo reizi ievadīto, ieraksts netiks sākts (6.att.).

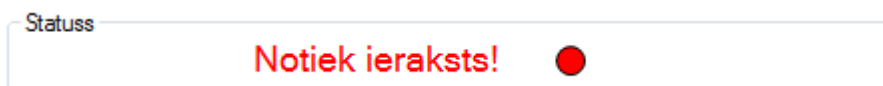
6.att. Kļūdas paziņojums par kodu nesakrītību

- 2.8. Ja kaut kādu iemeslu dēļ datoram nav pievienots mikrofons programmatūra par to ziņos attiecīgi brīdinot (7.att.).

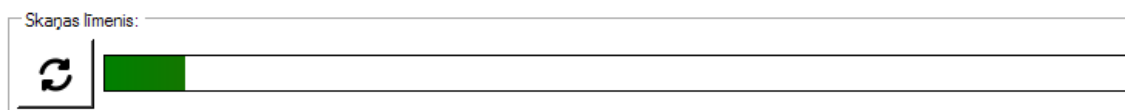
7.att. Kļūdas paziņojums par mikroфона neesamību

- 2.9. Veiksmīgi sākot ierakstu, programmatūra visu ieraksta laiku norādīs uz to, ka šobrīd notiek ieraksts (8.att.).

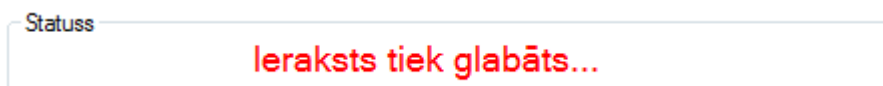
8.att. Ieraksta norises indikators

Programmatūras logā ir iestrādāts indikators, kas rāda skaņas līmeni (9.att.). Ja līmeņa skala neiekrāsojas zaļā krāsā nemaz vai iekrāsojas tikai nedaudz, tas norāda, ka ierakstās klusums vai ieraksts būs sliktā kvalitātē.

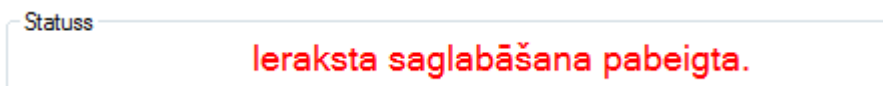

9.att. Skaņas līmeņa indikators

- 2.10. Pēc ieraksta apturēšanas, skaņas materiāls tiek saglabāts datora cietajā diskā, programmas mapē „Ieraksti”. Vēršam uzmanību, ka programmatūrai ir nepieciešams neliels laiks, lai saglabātu katru ierakstu, tāpēc pēc taustiņa *Apturēt* nospiešanas būs nepieciešams uzgaidīt (10.att.). Jo garāks ir bijis ieraksts, jo ilgāks laiks nepieciešams saglabāšanai. Piemēram, 10 min. ieraksts saglabājas vidēji 45 sek. Saglabāšanās laiks ir nedaudz atkarīgs no attiecīgās darbstacijas jaudas (veiktspējas).

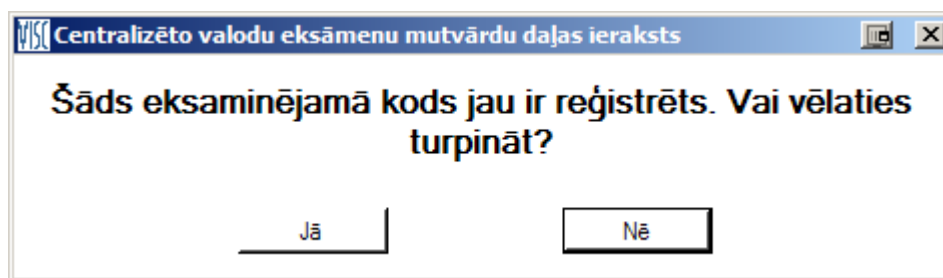

10.att. Ieraksta datnes saglabāšanās procesa paziņojums

11.att. Saglabātas ieraksta datnes paziņojums

- 2.11. Tikai pēc programmatūras apstiprināšanas paziņojuma (11.att.) var (drīkst) turpināt darbu.
- 2.12. Pēc katra ieraksta ir nepieciešams ievadīt tikai nākamā izglītojamā kodu un atkal sākt ierakstu.
- 2.13. Ja vēloties sākt ierakstu, kļūdas pēc, tiks atkārtoti ievadīts jau ierakstīta izglītojamā kods, programma brīdinās par eksaminējamā esošu ierakstu (12.att.). Brīdinām, ka apstiprinot ierakstu ar jau eksaminēta skolēna kodu, jaunā ieraksta nosaukums tiks papildināts ar indeksu.

12.att. Paziņojums par jau eksistējoša izglītojamā ieraksta datnes esamību

2.14. Ierakstu programmatūru var un drīkst izmantot arī citu valodu vai materiālu ierakstīšanai, taču šajā gadījumā Eksāmena vietā jāizvēlas „Cits”. Mapē „Ieraksti” šīs skaņas datnes būs atrodamas mapē CITAVALODA.

3. DARBS AR IERAKSTU DATNĒM UN ATSKAITI

- 3.1. Izglītības iestādes veic darbības ar datnēm, kas atrodas programmatūras mapē „Ieraksti”.
- 3.2. Datnē „Saraksts” tiek saglabāta informācija par iestādi, eksāmenu un izglītojamā ieraksta laiku. Šī datne tiek izmantota, lai izdrukātu ierakstu sarakstu, ko būs jāsūta VISC kopā ar ierakstu datnēm. Līdz ar to, šīs datnes nekādā gadījumā nedrīkst dzēst.
- 3.3. Datne „Saraksts” attiecīgo priekšmetu mapēs tiek ģenerēta automātiski sākot ierakstu, tāpēc tikai pēc izmēģinājuma veikšanas šīs mapes kopā ar ieraksta failiem var droši dzēst.
- 3.4. Lai izdrukātu ierakstu sarakstu, programmas logā jānospiež saraksta drukāšanas taustiņš un piedāvātā PDF datne jāsavienā kāda no datoru mapēm (šīs PDF datnes NAV elektroniski jānosūta VISC). Šīs PDF datnes viegli var izdrukāt vai pārnest uz jebkuru citu datoru drukāšanai. Ja drukāšanas taustiņš ir neaktīvs un nevar izdrukāt ierakstu sarakstu, programmā jānorāda skola, pareizais eksāmens un diena, jāaizpilda informācija par vērtētāju, skolēna kods jānorāda 0000 un jāveic īss ieraksts (1-2 sekundes). Pēc ieraksta drukāšanas taustiņš būs aktīvs un būs iespējams izdrukāt iepriekšējo ierakstu sarakstu.
- 3.5. Visas priekšmetu mapes, kas atrodas mapē „Ieraksti” iestādes IKT speciālists ierakstīs kādā datu nesējā (DC/DVD) un pievienos to pārējiem eksāmena materiāliem, kas tiek sūtīti VISC.
- 3.6. Gadījumos, kad eksāmens tiek organizēts vairākās dienās, mapju ierakstīšana 3.5.apakšpunktā minētajos datu nesējos jāveic katras dienas beigās. Tas attiecas arī uz 3.4.apakšpunktu.
- 3.7. Pirms nosūtīšanas atbildīgajām personām (IKT speciālists/eksāmena vadītājs) ir jāpārliedz vai datnes tik tiešām ir ierakstītas datu nesējā.
- 3.8. Ilustratīvs datu nesēja noformējums un saturs ir attēlots šīs pamācības beigās.
- 3.9. Gadījumos, kad eksāmens tiek organizēts vairākās dienās, visi sūtījumi (diski un saraksti) tiks organizēti pēdējā norises dienā. Attiecīgās dienas ierakstus nepieciešams ierakstīt datu nesējā un kopā ar tās pašas dienas izdrukām nodot izglītības iestādes vadītājam. Izglītības iestādes vadītājs, ir atbildīgs par datu nesēju un izdrukāto sarakstu drošu un konfidenciālu glabāšanu līdz izsūtīšanai. Visus datu nesējus un izdrukas jānosūta vienā aploksnē.

4. ORGANIZATORISKIE JAUTĀJUMI

- 4.1. Pirms sākt eksāmenu (pirms pirmā izglītojamā atbildes), noteikti jāieraksta izmēģinājuma ieraksts ar skolēna kodu 0000 (ierunājot eksāmena nosaukumu, gadu, datumu, eksāmena dienu) un jāpārliedz, ka

ieraksts ir veiksmīgi noritējis.

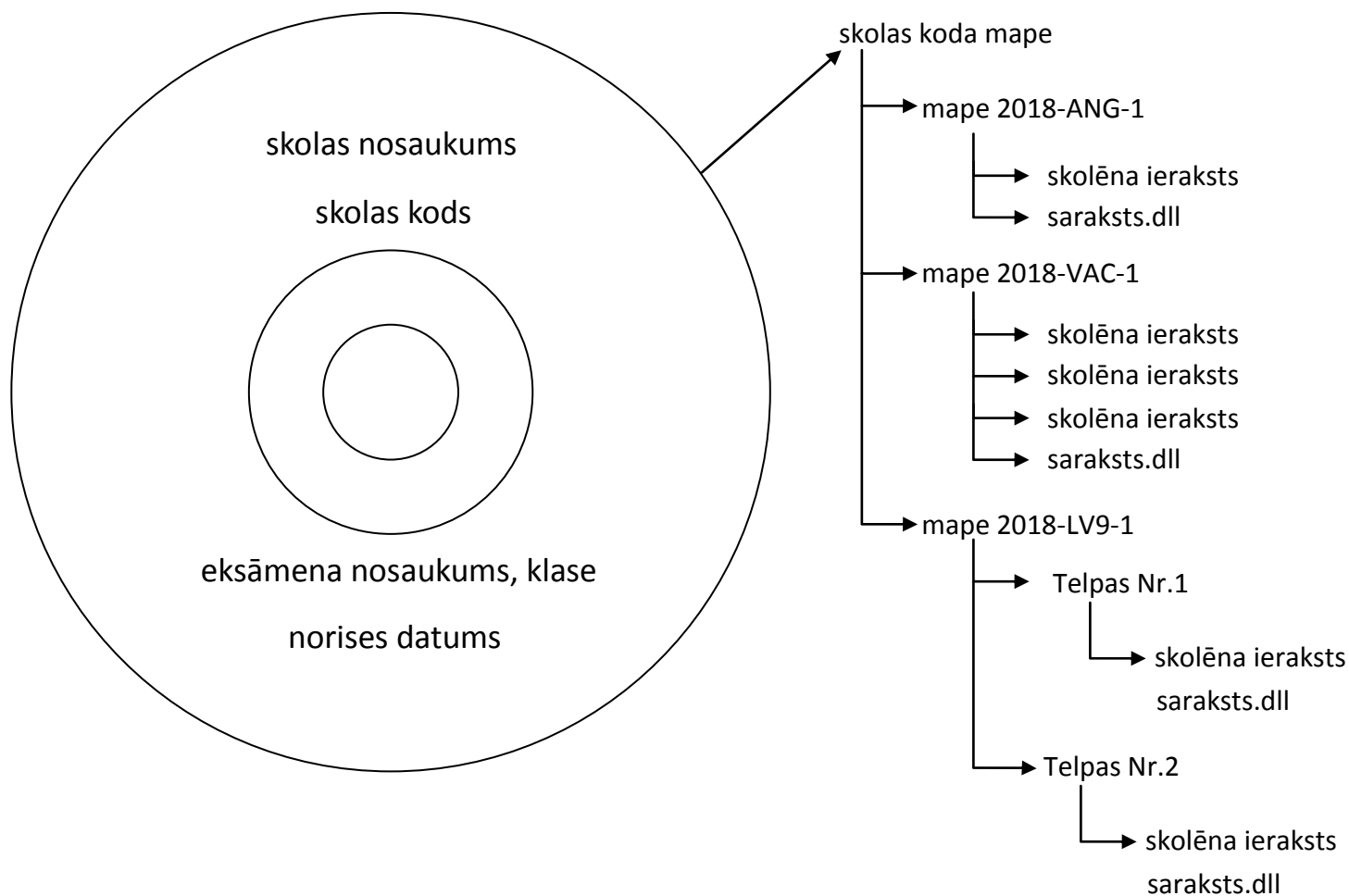
4.2. Uzsākot ierakstu intervētājs nosauc izglītojamā koda numuru (4 cipari) un izglītojamā izvēlētās biļetes numuru.

4.3. Starpbrīžu laikā ieraksti nenotiek .

4.4. Ja aparatūras vai programmatūras bojājumu dēļ tiek pārtraukts ieraksta process, attiecīgais izglītojamais turpina atbildi un par notikušo tiek sastādīts akts. Nākamie izglītojamie turpina eksāmenu pēc tehnisko problēmu novēršanas (IKT speciālists veic kontrolierakstu, norādot skolēna kodu 999, un pārliecinās, ka ieraksts ir veiksmīgi noritējis).

4.5. Neskaidrību un citu jautājumu ar šo programmatūru saistītajos gadījumos nepieciešams sazināties ar VISC: t.67814472, peteris.ziraks@visc.gov.lv .

5. DATU NESĒJA NOFORMĒJUMS UN TĀ SATURA STRUKTŪRA (PIEMĒRS)

utt.

Ja eksāmena (-nu) norise tiek organizēta vairākās dienās, katras dienas sagatavotā diska struktūra un principi nemainās. Atšķirībā no pirmās dienas diskiem, priekšmetu mapes šajos diskos būs piemēram, 2018-ANG-2, 2018-LV9-2 utt. Atgādinām, ka šo mapju nosaukumus automātiski veido pati programma. Skolas pārstāvim ir

jāizveido tikai viena skolas koda mape katrā diskā (piemēram, 10213451) un vajadzības gadījumā telpu apakšmapes.